

С Т А Н О В И Щ Е

От доц. д-р Светлана Георгиева Димитрова-Гюзелева, НБУ,
научно направление 1.3. Педагогика на обучението по ...
(*Методика на обучението по чужд език /английски/*),

член на научното жури по Заповед на Ректора на СУ № РД-38-296 / 21.6.2022 г.

в конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висшето образование **2. Хуманитарни науки**, професионално направление **2.1 Филология /Фонетика и фонология (английски език)/** към Факултета по класически и нови филологии на СУ „Св. Климент Охридски“, обявен в ДВ, бр. 30 / 15.04.2022 г.,

с кандидат: **доц. д-р Снежина Любозарова Димитрова**

От представените от доц. д-р Снежана Димитрова документи за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 2.1 Филология /Фонетика и фонология (английски език)/ към Факултета по класически и нови филологии на СУ „Св. Климент Охридски“ може лесно да се съди за постиженията ѝ по пътя на академичното и професионалното израстване. По-долу накратко ще се спрат на онези от тях, с които тя отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б на ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „професор“, както и на съответните допълнителни изисквания в това отношение от Правилника за прилагането му в СУ „Св. Климент Охридски“ (вж. Раздел V от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и академични длъжности в СУ).

1. Данни за кандидата

Доц. д-р Снежана Димитрова започва работа в Софийския университет през далечната 1991 г. (т.е. има над 30 години трудов стаж по специалността), като води различни тясноспециализирани в областта на фонетиката и фонологията теоретични и практически курсове на бакалавърско и магистърско ниво към Катедрата по англицистика и американистика на филологическия факултет (напр. *Практическа фонетика, Фонология, Фонология на дискурса, Английска интонация, Варианти на говоримия английски език, Приложна фонетика и фонология, Фонетика в мрежата, Увод в английското произношение* и др.). През 1999 г. успешно защитава докторска дисертация на тема „Ритмична организация на английската и българската реч: съпоставително фонетично изследване“, на базата на която години по-късно публикува книгата "In Search of Speech Rhythm in Bulgarian (in comparison with English)" [изд. „Полис“, 2022, ISBN 978-954-796-094-7]. През 2007 г. се хабилитира в същото професионално направление (*Германски езици, съвременен английски език – фонетика и фонология*) и още същата година е назначена на академичната длъжност „доцент“ към Катедрата по англицистика и американистика на ФКНФ.

Наред с академичната натовареност, доц. д-р Снежана Димитрова ръководи редица дипломанти (в това число и 3 успешно защитили докторанти с дисертации в областта на английската фонетика и фонология) и участва в няколко международни и вътрешно-катедрени научно-образователни проекти (напр. в националния проект, финансиран от ФНИ на МОН, на тема „Прозодични аспекти на българския език в съпоставителен план с други езици с лексикално акцентуване“ /2019-2023 г./; в двустранните международни научни проекти на Катедрата по англицистика и американистика с Института по фонетика и Катедрата по езикознание и езикови технологии на Саарландския университет, Саарбрюкен, Германия /от 2003 г. и понастоящем/, както и с Катедрата по лингвистика и английски език на Единбургския университет /юни - август 2009 г./; във вътрешно-катедрените проекти на тема „Създаване на единна система от тестове по лингвистичните дисциплини“ /2012 г./ и „Ирландия и Европа: културни и литературни срещи“ /2015 г./ и др.). В атестирания период след хабилитацията, доц. д-р Снежана Димитрова също така специализира като стипендиант на Фулбрайт в Катедра по Лингвистика на Калифорнийския университет в Лос Анжелис, САЩ (януари – юни 2013 г.) и участва в редакционните колегии на редица български и международни научни издания (напр. сборниците с доклади за международния конгрес по фонетични науки – ICPHS /2007, 2011, 2015, 2019 г./, международните конференции по *Speech Prosody* /2014-2022 г./ и по *Interspeech* /2014-2022 г./, както и сп. *PHONETICA* /2016 г./). Членството на доц. д-р Снежана Димитрова в Международната фонетична асоциация (*International Phonetic Association* – IPA), Британската асоциация на академичните фонетици (*British Association of Academic Phoneticians* – BAAP) и Българското дружество на англицистите (БДА) също свидетелстват за нейната съпричастност към живота на професионалната академична общност в страната и чужбина. Не на последно място, в рамките на университета, тя се включва активно и в дейността на Фондацията за Университетска Англицистика и Американистика, като в периода 2012-2018 г. е член на управителния съвет на Фондацията.

2. Оценка на представените от кандидата научни публикации

За участие в конкурса за „професор“ по професионално направление 2.1 Филология /Фонетика и фонология (английски език)/ доц. д-р Снежана Димитрова е представила **една монография** на английски език – *Prosody in L2. Bulgarian-Accented English* (изд. „Полис“, 2022, ISBN 978-954-796-096-1), **една книга** на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ – *In Search of Speech Rhythm in Bulgarian (in comparison with English)* (изд. „Полис“, 2022, ISBN 978-954-796-094-7), **две студии** в съавторство [Andreeva, B., Dimitrova, S., Gabriel, Ch., Grünke, J. (2021). *Intonational convergence in Bulgarian Judeo-Spanish spontaneous speech* и Andreeva, B., Dimitrova, S. (2022) *Bulgarian Tones and Break Indices (BG_ToBI): a system for intonational annotation*], първата от които е публикувана в рефериран и рецензиран научен сборник, а втората в сп. „Филология“, както и **единадесет научни статии** в наши и чуждестранни сборници (8 бр.) и списания (3

бр.)¹, публикувани след заемането на академичната длъжност „доцент“ (2007 г.)², между които 10 на английски и 1 на български език, като повечето от представените статии са написани в съавторство (7 от общо 11), но това е коректно отчетено в количествените показатели в представената от кандидата Справка за изпълнението на минималните национални изисквания за заемането на академичната длъжност „професор“ по чл. 2б от ЗРАСРБ. Тук е мястото да отбележа също, че в нито една от представените от доц. д-р Снежана Димитрова научноизследователски трудове и публикации не е установено наличие на плагиатство по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ и всички те (общо 15 на брой) са пряко свързани с тематиката на обявения конкурс.

Теоретичните и практико-приложните приноси в представените от кандидата публикации се обособяват в няколко взаимосвързани научни области, които съответстват на темата на обявения конкурс – *Фонетика и фонология (английски език)*, а именно: **интонационен анализ** с фокус върху интонационните системи на българския и английския език в рамките на автосегментно-метричния модел на интонационната фонология, като специално внимание е отделено на теорията на Инеке Менен (2015) за изучаване на интонацията в чуждия език и системата за транскрибиране и аотиране на интонация ToVI (Tones and Break Indices) (вж. публикации под номера 1, 4, 7 и 12 от списъка с публикации, представени за участие в конкурса); **анализ на ритъма на речта** с фокус върху съвременния български език в съпоставка с английски, като при анализа е приложен многокомпонентният модел на Ребека Дауър (1987), който е допълнен и разширен от авторката (вж. публикации под номера 1 и 2); **влияние на родноезиковата прозодия върху прозодията на чуждия език** в произношението на българи, изучаващи английски или немски език като чужд, като най-проблемна се оказва интерференцията на ритъма на родния език (български) върху ритъма в чуждоезиковата реч, както при слушане, така и при говорене (вж. публикации под номера 1, 6, 8, 9 и 10), както и подобната **прозодична интерференция в речта на билингви** (вж. публикации под номера 3, 11 и 14). В редица от публикациите на доц. д-р Снежана Димитрова се откроява и особен акцент върху практико-приложните и педагогическите ракурси на изследваната проблематика, свързани с **преподаването на английското произношение** на български студенти-филолози с фокус върху преподаването на речева прозодия (вж. публикации под номера 1, 2, 5, 6, 9, 10, 13 и 15) – този акцент е своеобразно логично продължение на нейните по-прагматично ориентирани изследователски търсения и интереси, засвидетелствани още в учебното ѝ помагало *Английското произношение (English Pronunciation for Bulgarians)* [изд. „Везни-4“, 2003, ISBN 954-997-716-1]. Особено актуална сред публикациите на кандидата в тази категория е статията, озаглавена “*Teaching English Pronunciation during the Covid Pandemic*”, в която се представят някои от трудностите при дистанционно обучение по произношение по време на КОВИД пандемията и се обсъждат предимствата и недостатъците на различни дигитални ресурси за индивидуална работа на

¹ 4 от статиите са публикувани в реферирани в Scopus и/или Web of Science научни издания.

² Само една от статии датира преди тази година (Dimitrova, S., Filipov, V. (2005). *Global Spaces, Accent Spaces and their Perception by Bulgarians*), но тя навярно не е представяна в конкурса за хабилитацията ѝ.

обучаваните върху различни сегментни и супрасегментни аспекти на произношението на чуждия език.

Доц. д-р Снежана Димитрова отбелязва в своята Справка за цитиранията, че е установила общо **17** цитирания и позовавания на нейните научни публикации от наши и чуждестранни изследователи, като между **петте** изредени цитирани публикации (самостоятелни /2/ или в съавторство /3/) само 3 са издадени след 2007 г.³ и нито една не е от списъка с представените за целите на настоящия конкурс научни публикации. Прави впечатление, че между описаните цитирания има **12**, които са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Важно е също да се отбележи, че към днешна дата⁴ в Google Scholar са отчетени общо **316** цитирания на 22 научни публикации на доц. д-р Снежана Димитрова, качени от нея на платформата (<https://scholar.google.bg/citations?user=1PnyZDcAAAAJ&hl=en>⁵), от които **103** са от 2017 г. насам, но за тях липсва по-подробна информация в предоставената справка. Тези данни говорят сами по себе си за значимостта и научния резонанс на публикациите на кандидата.

Заклучение

В заключение смятам, че представените от доц. д-р Снежана Димитрова научни публикации и доказателствени материали за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ са показателни за нейните изследователски качества, оригинални научни приноси в областта на филологията (и в частност фонетиката и фонологията) и практико-приложен опит за пренасяне на теоретичните постижения в практиката на чуждоезиковото обучение. Убедено заявявам, че кандидатурата ѝ напълно отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б на Закона за развитието на академичния състав в Република България, както и на допълнителните изисквания в това отношение от Правилника за прилагането му в СУ „Св. Климент Охридски“ и подкрепям избора ѝ за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 2.1 Филология /Фонетика и фонология (английски език)/ към Факултета по класически и нови филологии на СУ „Св. Климент Охридски“.

5 август 2022 г.

Подпис:

(доц. д-р Св. Димитрова-Гюзелева)

³ Dimitrova, S., Jun, S-A. (2015). “Pitch accent variability in focus production and perception in Bulgarian declaratives”; Dimitrova, S., Chernogorova, Ts. (2012). “English pronunciation models and tertiary-level students: A Bulgarian perspective” и Dimitrova, S., Turk, A. (2012). “Patterns of accentual lengthening in English four-syllable words”

⁴ 5 август 2022 г.

⁵ Вж. бележката на кандидата в края на Справката за цитиранията.